

LIETUVIS BRAZILJOJ

Leidžia Spaudos b-vė «SVIESA» SÃO PAULO, 1931 m. Spalių mėn. 3 d. Red. V. Atkočaitis. NR. 40 (143)
Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764, SÃO PAULO. Red. ir adm. būstinė: Rua Maria Marcelina, 89-a.

Tūkstantis kri- zių.

Devidešimtojo amžiaus pradžia, pradedėjo mažesniais karais ir baigėsi Didžiojo Pasaulinio karo. Po Didžiojo karo pasaulis lengviau atsikvėpė ir, rodos, visas aprimo. Bet ar ilgam? Vos tik išsiskleidė parako dūmai, kai pasaulis vėl sudoro. Ir tas judesys žymiu iki šių dienų. Reikia pasakyti, kad reikia menkos kibirkštėlės ir vėl žemės rutulio paviršius apsidengs parako dūmais ir žmonių krauju.

Juk pasaulis aiškiai suprato, kiek aukų kainavo šis pražūtinis karas. Kiek nelaimių atnešė jis pasaulin. Bet ar stengiamasi jį slopinti?

Tiesa, įvairios Tautų Sąjungos, įvairūs pasaulio galvūoliai tariasi karo pasmerkimo klausimu. Bet ar tas atneš žmonių naudos? Juk visos valstybės piltaria nusiginčyvinimai, bet visos ir giškūs galandai, visos stengiasi kuo galėdamos prisiruošti karui.

Milijonai pasaulio bedarbių dejuoja neturėdami ko pavalgyti, o tuo tarpu, milijonieriai žaidžia turtais ir ruošiasi įvairioms pramogoms.

Valstybės bijosi bedarbių maišto, o to pačiu ir milijonierių. Nes pastarieji pinigais valdo pasaulį.

O nuo ko tas viskas pareina? Nuo ko? Juk nesuskaito, ar daugybė turto pragaištinu karo. O kiek gyvybių? Kiek visam žmogui nelabumų? Tą pasaulio galvūnais žino ir gerai supranta, bet bejiškai tam atsispirti. Kiekvienas liukės prie aukso, bet ne prie molio.

Parako dūmų debesį žemė sugėrė. Žmonija pasiilgo jo ir emė vėl kūrė gaisrą antrą kartą. Japonijai peraužė savą žemių. Reikia užinti Kinijos teritorijos dalį. Tautų Sąjunga ta žino ir supranta, bet ar ką padarys? Nieko!

Tūkstantai kriazių žmonių. Ir jie nesibaigs, kol kas pasaulis išsips sktyviai prieš tą lovoti.

Milijonai bedarbių Anglijoje. P pinigai krinta. Bet ar tą galvoiti galvoja? Jie galvoja, kaip prispausti mažesnius už save.

Nesibaigs visi kriazių žmonijoj gyvens melas. Kol nekreips dėmės tikros tiesos kelią, į žmonių meilės kelią. Matysime dar kraujo ir aukų kaip ir matėme.

Resk.

LIETUVA.

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidai“, „Mūsų Rytojais“ ir kiti.

Radio-telefono pasikalbėjimas su Amerika.

Nuo rugsėjo 1 d. tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstybių, Kana dos, Kubos ir Meksikos įvesti abonentiniai (mėnesiniai) radio-telefono pasikalbėjimai už pusę mokesčio, mokamo paprastam 3 minučių pasikalbėjimui.

Publiką mokys, kaip išeiti iš de-gančio teatro, kino ir t. t.

Kovai su gaisrais referentas p. D. Stemaška dar šiemet mano suruošti praktiškus parodymus publikai, kaip jai be panikos išeiti iš teatro ar kino, jei-

gu ten kiltų gaisras. Tas pats manoma parodyti ir moksleiviams, kaip jie gais-ro atvėju turi išeiti iš mokyklų.

Solistė Zaunienė-Jonuškaitė į užsio-nį.

Valstybės teatro operos solistė Zaunienė-Jonuškaitė Vincė šiomis die-nomis išvažiuoja dviem mėnesiam pa-silsėti ir pasigydyti į Šveicariją ir Ita-liją. Ta proga gerbiamoji solistė aplan-kyš visą eilę Italijos ir Šveicarijos ope-rų spektaklių ir susipažins su naujais jį pastatymais.

Šiemet smarkiai leidžiamos knygos.

Bibliografijos instituto žiniomis, per šiu metų pirmuosius aštuonis mė-nesius visoj Lietuvoj išleista apie 750 knygų atskirais pavadinimais. Tenka pažymėti, kad šiais metais vertimų lei-dimas kiek sumažėjo, bet užtatai žymiai padidėjo originalių lietuvių autorių veika-lų leidimas. Šiemet taip pat nemaža leidžiama gražiai aptaisyty, gero popie-rio knygų, o taip pat ir rištų origina-lių bei vertų mokslinių studijų.

Namų statyba jau pasiekė rekordą ir vis dar nesiliauja.

Kaip sužinojome iš Kauno miesto savivaldybės statybos skyriaus vedėjo inž. Reisono, naujų namų statyba Kau-ne šiemet jau pasiekė rekordą palyginti su visais kitais metais. O patį staty-ba šiemet dar vis nesiliauja. Miestų sa- vivaldybės statybos skyriui dar vis tenka daryti po du posėdžius per savaitę, naujiems statybos prašymams spręsti. Paskutiniam šią savaitę posėdy an-tai buvo dar 45 naujų prašymų.

Studentai sportininkai ruošiasi Pa-baltijo studentų olimpiadai.

akademiniis sporto klubas smarkiai ruošiasi Pabaltijo studentų olimpiadai, įvykstantiai Rygoje. Olimpiadoj dalyvauas visų keturių valstybių — Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos studentai sportininkai. Suomija žada atsiųsti į olimpiadą geriausius savo sportininkus, ir todėl jie laikomi olimpiados favori-tais. Iš Lietuvos į šią olimpiadą vyksta taip pat geriausios jėgos, 17 lengva-atlėtų ir 15 futbolistų. Į olimpiadą taip pat ruošiamas didelė studentų ekskursija.

Studentų atstovybė naujame bute.

Studentų atstovybė iš- didžiųjų universiteto rūmų persikėlė į I rūmus, Mickevičiaus gatvėj. Dabar studentų atstovybė turi du gražiai įrengtus kam-barius greta profesoriūmo.

Pradeda naujai gatves grįsti.

Dabar pradeda paprastu akmens grindiniu naujai grįsti Basanavičiaus gatvę, Zamaičių gatvės galą, Trakų gat-vę iki Laisvės alėjos, Kipro Petrausko gatvės galą, Vokiečių gatvės dalį Šan-čiuose ir Vežėjų gatvės dalį Viliampol-ėj. Jeigu leis miesto savivaldybei lėšos, tai dar šiemet išgrįs ir daugiau gatvių Kauno prieminsčiuose.

Nauja liga.

Lietuvoje pradėjo rodytis nauja žmonių liga — balantidiasis. Ją sukelia vienanarveliniai gyviai — balantidium coli. Tie parazitai gali gyventi kiulių žarnose, nesukeldami kiaulių ypating-

gos ligos. Spėjama, kad žmogus užsi-krečia nuo kiulių, prarydamas kiau-li-nes balantidijas.

Balantidijos pas žmogų sukelia la-bai sunkų žarnų katarą, kurs 3-4 mėn. žmogų gali priversti orie mirties.

Liga balantidiasis pastebėta Biržų ap. Vabalnikų val., Trakų ap. Žaslių val. ir Ukmergės ap. Panoterių bei Taujėnų valsčiuose.

L. universiteto medicinos fak. vi-daus ligų katedros vyr. asistutas d-ras Ambraziejūtė-Steponaitienė vyksta į Ukmergės apskritį daryti tyrinėjimus dėl šios naujos ligos. Darbe padės Ukmergės apskrities medicinos ir vete-rinarijos personalas.

Keltuvas į žaliakalnį

pagaliau jau veikia. Ima už kiekvieną pakėlimą į kalną ir už kiekvieną nu-lėdimą žamyn po 10 centų, o iš mok-sleivių — po 5 centus. Keltuvas veikia nuo 7 val. ryto ligi 11 val. vakaro be pertraukos.

Ruošiama uniforma valdininkams.

Teko sužinoti, kad vidaus reikalų ministerijos iniciativa yra kilęs suma-nymas visiems valdininkams paruošti uniformos projektą. Šiam reikalui yra sudaryta tarpžinybinė komisija. Girdē-jome, kad ši komisija jau yra padariusi keletą posėdžių, tačiau kol kas val-dininkų uniformos klausimas dar svar-stymo stadijoje.

Degtindariai simuliavo mirtį.

Šilalės policija Kvėdanos val. Ku-liškių kaime pas Kirkiekį Jnozą atrado jo gyven. namė bravorą naminei degtinėi varyti. Degtinės atrasta induose tik likučiai, nes išvartytą degtinę suspėta išgabenti prekybos tikslams ir paslėpti laukuose. Kirkiekio žmona Kazimiera dėl atrasto bravoro buvo bepradėjusi kibti ir plūsti policininką, bet matyda-ma, kad tas nieko nepadės, prisimet apalpi no liga, krito ant žemės baugin-dama savo mirtimi. Prieš dedant į ve-žimą bravoro įrankius, Kirkiekis, jaus-damas, kad kubilas nebus jam gražin-tas, irgi apsimetė apūpimo liga ir krito ant žemės, tačiau matydamas, kad niekas jam į pagalbą neateina, atsikėlė Kirkiekiai suimti, o bravoro įrankiai su degtinėis likučiais konfiskuoti.

Gaisras tautos šventės vakarą.

Rugsėjo 8 d. apie pusę dešimtos va-landos vakaro ugniagesiai gavo prane-šimą, kad Moniuškos gatvėj vienuose namuose kilo gaisras. Į gaisro vietą nu-skubėjo visos ugniagesių komandos. Ta-čiau gaisras nebuvo toksai didelis, kaip buvo pranešta. Vienuose dviejų aukštų namuose nuo žibalinės lempos buvo už-sidegę lubos. Ugniagesiai gaisrą greitai likvidavo.

Bus priimta į Vaidybos Mokyklą.

Šiais metais, pertvarkus vaid ybos mokyklą į įsteigus ketvirtą kursą, bu-vo manoma naujų mokinių į pirmą kur-są naujų klausytojų nebepriimti. Bet dabar kada valstybės teatro direkcija gauna labai daug prašymų, norinčių įsto-ti į Vaidybos mokyklą, nutarė priimti į pirmą kursą. Norintieji įstoti prašy-mus direktoriaus vardu jau gali paduo-ti teatro raštinėje.

Kronika.

Kova dėl nedagerto litro pingos.

Villa Anastacio. Aną šeštadienį, rugsėjo mėn. 26 dien. ant rua Camaca-no pas lietuvių Kazį Mockų buvo svečių. Pasinaudodami jaunų šeimininkų vaisingumu, sveteliai valgė, gerė, šoko, dainavo, vienu žodžiu kas kaip mokė-damū leido sunkų, nelemto krizio laiką. Pagaliau, saul tei nusileidus, ir nakties sutemai emus gobti pailsusią po dienos rūpesčių žemele, svečiai kas keliais, kas delnais, kas pesti, kas va-žiuoti net pro «rygą», emė traukti na-mų linkui. Šeimininkai taip pat emė rengtis sapnų karalijon. Atrodė viskas baigta.

Bet štai vienam kitam, kiek stip-riau besijaučiančių, prisiminus, kad dar liko nesuvalgotų patiekalų, kyla idea-liška mintis, sugrįžti ir tuos likučius likviduoti.

Nutarta... — padaryta!..

Sugrįžta ir pareiškia savo pagei-davimą, jau mažne miegantiems šei-mininkams. Tie, matyti, nenorėdami iš naujo pradėti nutraukto baliiaus, o an-trą jau būdami nusirengę svečių norus pildyti atsakė.

Matydami šeimininkų tokį «netaktišką» pasiūlymą svečiai emė taip pro-testuoti, kad net durys prieš savo po-rą atsidarė. Prasidėjo puolimas, kuris vienmarškiniam šeimininkams, pasigrie-bus bruklius pavyko atmušti. Atmuš-tieji, nors būdami skaitlingesni, nedrįso antru kartu pulti, nuėjo šaukti pagal-bos.

Tuo tarpu šeimininkai pašaukė policiją, kuri besirengėms antram puolimui, svečius sudorojo ir nugabeno į šaltąją. Šaltoj nekuriems teko pa-sėdėti net po keletą dienų. O šei-mininkė, kuri per susirėmimą gana nar-siai kovojo, bet mažai turėdama tamė igudimo, daugiausia nukentėjo: ji, rodos ir šiandie vaikėto atsuku šonu.

Pas mus paprastai: — nors ne-žmoniškai, bet visgi kiek kitoniškai!..

Tylus Matytojas.

Neleistinas lenktyniavi-mas.

Šj amžių tikrai verta pavadinti rekordų — įvairių lenktyniavimų am-žiumi. Ir kas dabar nelenktyniuoja? Kas įstengia pastatyti kokį nors rekordą? Kas gi nenorėtų koku nors būdu pagerinti.

Dėl to gal tas lenktyniavimas ir yra taip įjėjęs į madą, kad lenktyniuo-(tąsa 3 pusl.)

Akademinis laikraštis vėl pradės eiti.

Po vasaros atostogų studentai pra-deda vėl suvažtuoti prie savo mokslo darbo. Universitete ilgą laiką buvusi tyla pakeičiama nuolatiniemis studijo-mis. Laboratorijose vėl atgyja sunkus mokslo darbas. Rugsėjo 15 d. buvo naujų studentų imatrikuliacija ir tą dieną vėl pradėtas leisti «Lietuvos studentas», kurio redaktorium lieka stud. A. Briedis. Teko patirti, kad šie-met šito vienintėlio akademinio laik-raščio le dimą žada perinoti Studen-ty Atstovybė.

Patikimiausias patarėjas yra

Bankas

mūsų

Lietuvių skyrius

visad pasiruošęs jums padėti žodžiu ir darbu

APLANKYK SAVO TAUTIETI
ŠIAME BANKE
BANCO GERMANICO
Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

SPORTAS.

L. Žvaigždutė.

BANGOSĖ.

Mėlsvos bangos daužo krantą,
Putuojos vainikus pina.
Skausmo prisilgtą krūtinę
Niekas man nenuramina.

Galvoj pinas mintys niūrios
Jūros žalsvose bangose.
Lyg žuvėdros skrenda būriais
Ir pranyksta ten, dausose.

Užplauk žydras debesėli,
Virš jūros žalsvų bangų.
Mano mintys — lakūnėlės
Nepasieks laisvų dausų.

Mėlsvos bangos plaka krantą,
Lyg tyčiojasi manim.
Apkabino jūros rankos —
Rankos dvelkiančios mirtim.

ATITAISYMAS.

Pereitam numerį, 2 pusl. atkarpoję „Kreivį keliai“, trečiojo kolonoje, antra eilutė iš apačios: „Dacita iki to, kad buv. garsiečiams, žiburiečiams ir jiems panašioms komunistams italas“... ir t. t. Turi būti: „Dacita iki to, kad buv. garsiečiams, žiburiečiams ir panašioms, komunistas italas“... ir t. t. Klaida įvyko iš redakcijos kaltės.

Red.

Vyt. Alantas.

Tarp penkių ir septynių.

(Taša)

Ji be galo nustebė ir keletą akimirkų žiūrėjo į jį, tartum netikėdama savo akimis. Paskum ji labai nudžiugo.

— Ponas Naubartas! Netikėtai sveičias! Prašau!

Panelė Gasionytė gyveno nedideliame, bet labai tvarkingame kambaryje. Švarumas ir kažin koks mergiškas skaistumas dvelkė iš visų kampų ir daiktų. Nuširdus priėmimas ir ta skaisiti aplinkuma raminausiai paveikė Naubarto nervus. Jie ėmė atsileisti, kaip suvytę vijokliai nuo šilto lietaus. Pajūsus klausimas, kaip nusikratyti širdies skausmą, artistui pasirodė, galima išspręsti labai lengvai: tereikėjo vieną moterį iš širdies išmesti, o į jos vietą įdėti kitą. Juk kada-nekada altoriuose keičiami paveikslai, o maldininkai vis tiek nepastebi, kam meldžiasis.

— Tamsta pas mane jau labai seniai bebuvai, šiandie lygiai penkios savaitės, — paskė ji, žiūrėdama į sveičią susimasčiusiomis akimis.

— Penkios savaitės! Tamsta labai gerai atsimeni datas.

— Taip, paskutinį tamstos atsilankymą aš labai gerai atsimenu.

Ji pabrėžė žodį „labai“. Kas gi galėjo atsitikti per tą paskutinį mano

atsilankymą? — stengėsi prisiminti Naubartas. Juk paskutinės penkios savaitės jo gyvenime buvo toks laikotarpis, kaip kitiems penkeri metai. Tokią daugybę įspūdžių ir patyrimų jau teko išgyventi per tas trisdešimt penkias dienas ir naktis, kad jausmai, patirti prieš tą laikotarpį, atsidūrė apačioje, kaip dukės, apmestos skarmalų krūva. Ir šiaip ir taip jis jūdino smagenis, bet nieku būdu negalėjo užtikti tos vietos, kur atsispaudė ano vakaro įspūdžiai.

— Man rodos, aš buvau tada vienas užėjęs? — paklausė jis šypsodamas.

Panelė Gasionytė labai nustebė.

— Tamsta jau užmiršai? Žinoma, vienas! Kad tamsta nebūtum buvęs vienas, to nebūtų atsitikę.

— Tamsta, gal būt, mažmenos, o man labai svarbūs dalykai. To vakaro aš niekados neužmiršiu.

Naubartas norėjo vėl nusišypsoti, bet susilaikė. Panelė Gasionytė kalbėjo perdaug rimtu tonu. „Tur būt, išeidamas aš ją pabučiavau“, dingtelėjo artistui galvą.

— Matyti, mano paskutinis atsilankymas tamstai paliko nemalonių atsiminimų?

— Kodėl? nemalonių? Aš nesakau... — atsakė ji šaltai.

Ir matyti, norėdama nutraukti jai

Kas atvaduos Vilnių?

(VVS garbės nario prof. F. Kemėsio kalba pasakyta per Vilniaus dieną Pa-langoje 1931 met. liepos mėn. 19 d.)

(taša)

Lietuvių, ukrainiečių ir gudų patriotai jau dabar supranta, kad tinkama momentai atėjus, jie tik iš vien energingai veikdami galės atgauti iš po lenkų jungo savo žmones ir žemes. Tą dalyką jie ne tik suprato, bet ir atitinkamomis sutartimis pažymėjo ir sutvirtino. Tačiau saujelių patriotų pasitarimai ir sutarimai tai dar ne didelė jėga. Tai tik jėgos užuomazga, tiek dar silpnutė, jog ligšiol dar neatkreipė aukšto „brolių lenkų“ dėmesio ir jie dar nepradėjo rimtai mūsų krikdyti. (Atėityje, žinoma, reikės ir to laukti). Trijų vargo brolių — lietuvių, ukrainiečių ir gudų — vienybė tik tada pradės būti rimta jėga, kada netik atskiros patriotų grupės, bet ir visa tauta bus niškiai įsisažmoninę ir patį tautos uždavinį ir jo įvykdinimo būdus. Tai gali turėti tik šviesi ir susipratusi tauta.

Bet tauta, kad atsiekti didelį tikslą, turi būti ne tik šviesi ir susipratusi, bet ir stipra kūnu ir dvasia, pasi-turinti materialiai, pakilusi kultūroje, pasigaminusi visų reikalingų priemonių ir pabūklų, ypač paskutiniame lemiamam momentui. Tačiau ir to dar neužtenka. Tautos didžioji stiprybė jos geroje organizacijoje. Tauta ir valstybė turi remtis gerai organizuota visuome-ne. Kiekvienai vyriausybei geriau bus remtis organizuota ir samoninga visuome-ne, nes tik tokioji gali būti palaikomas susiklausymas, disciplinuotumas, tikslus darbų pasidalinimas ir sąmonin-gas bendrų tikslų siekimas. Tat tik gerai organizuota tauta gali būti stipra tauta.

Tačiau didžiajam tikslui atsiekti dar ir to neužtenka. Tauta turi būti ne tik šviesi, ne tik stipra, ne tik orga-nizuota, bet ir vieninga. Kas iš stiprių prozektorių, jeigu jie nerodo kelio į vieną bendrą tikslą? Kas iš fizinių ir materialių gerybių, jeigu jos nebus tiksliai naudojamos kuriam bendram didžiajam tikslui? Kas iš daugybės

įvairių ir skaitlingų organizacijų, jeigu jos neturės jokio bendro ryšio, jokio bendro kilnaus tikslo, kuris jas visas jungtų į vieną organizmą? Pakol tau-tos bei valstybes gyvenime bus kultū-vuojami ir stiprinami tokie pradai, ku-rie labiau išjungia ir skaldo, o ne tie, kurie jungia ir konsoliduoja, tol tauta bei valstybė neis stiprėjimo, o tik silp-nėjimo keliu.

Taigi visi mes, kuriems rūpi Vil-niaus atvadaimas, privalome atsiminti jog tokį didžiulį tikslą — sostinės at-vadavimą, mūsų tauta tik tuomet tegal-ės atsiekti, kuomet ji bus susipratusi, stipra, organizuota ir vieninga ir tik tokia tauta galės to tikslo atsiekimui iš auginti galingą valią. Kada tokia galinga valia apims ir perims mūsų mi-lijonus, tada mes žinosime, kad jau gal-lime rimtai ruoštis į žygį. Kada tokia pat galinga valia apims milijonus mūsų vargo brolių ukrainiečių ir gudų, tada ir jie galės jau rimtai ruoštis vaduotų savo užgriebtų žemių. Tačiau ir tuo laiku mums visiems taip pasiruošusiems nereikės skubintis padegti karo gaisrą. Kad ir didžiausioms aukoms pasirengę, mes turėtume laukti žmonijai išganymo pirmos vietos iš šviesiųjų jėgų: iš jos proto šviesos, iš moralinių jėgų. Į ty šviesiųjų jėgų bendro žmonijos lobyno auginimą mes pirmaoj vietoj turėsime dėtis. Mūsų gi materialinės bei fizi-nės jėgos, mūsų armija, mūsų šauliai, mūsų skautai lai būnie didžioji tautos atsarga. Jeigu didžiajam momentui atėjus, kada tauta pajus ir valstybės prezidentas tars žodį, kad jau laikas eiti į Vilnių, jeigu tada žmonija dar nebus tiek moraliai stipra, kad galėtų ramiu būdu savitarpes tautų skriaudas išlyginti ir jeigu vėl karo gaisrai už-liepsnos kad, ir mes tada būtume vist pasirengę savo didžiasias aukas atna-sauti didžiajam tautos tikslui.

Vilniaus vadavimo darbas galės ir ilgakai užsitęsti. Kakta sienos ne-pramuši.

(a. d.)

Kada atrasi kilnią, didingą moterį, kuri domisi tyros širdies džiaugsmu, ankštu užsimojimu, tvirtu pareigų atlikimu, nuolatiniu tobulinimosi — pamilk ją visa širdimi. Ji bus tavo gerasis angelas, tavo širdies valdovė, tavosios išganingosios buities pranašas.

nemalonų pašnekėsį, panelė Gasionytė užsuko patefono.

Tai buvo tango, kurį Naubartas šoko su Julie „Metropolis“ paėiu laiminguoju savo meilės laikotarpiu. Tą va-karą ji vilkėjo juoda suknele, o jos akys blizgėjo džiaugsmu ir viliojimu. Pasistiebusi ji šniūždėjo jam į ausį rau-donomis lūpomis: „Brangus! brangus! brangus! Bet tat buvo seniai — prieš dvejetą mėnesių. O dabar?

Naubartas staiga atsikėlė ir nuėmė plokštelę.

— Nuobodus tas tango, — tarė jis abejingai, — geriau ką linksmesnio pa-grokiu.

Uždėjęs linksmą fokstroją, jis pa-silenkė šeimininkei:

— Prasau, panelė, fokstroto.

Ir, kai jis apkabino švelnų mer-gaitės liemenį, širdies sielvartas, beat-gyjas tango sužadintų atsiminimų, vėl pasislėpė už malonių miglų, kurios, ro-dėsi, sklido iš jauno šokėjos kūno.

— Štai man labai palanki moteris, — galvojo Naubartas šokdamas, — ir vis delto aš jos nemyliu ir negalėčiau mylėti. Su ją aš galiu užsimiršti, galiu turėti malonių valandų, bet eiti dėl jos iš galvos negaliu, nors gražumo ji ne-prastesnė už Julę. Kodėl? Kraujo balsas...

— Apie ką tamsta galvoji? — paklausė ji.

— Aš galvoju, kad dabar būtų gera pasivaikščioti. Vakaras labai gra-zus,

— Tamsta jau nusibodo pas ma-ne?

— Priešingai, man čia malonu. Tai ko skubėti?

— Aš manau, kad pasivaikščioti būtų dar maloniau.

— Tamsta visą laiką ieškai malonumų.

— Ir vengiu nemalonumų.

— Kur gi didesnį malonumą tamsta manai rasias, kaip čia? — paklausė panelė Gasionytė, truputį koke-tuodama.

— Sakysim, Laisvės alėjoj.

— Man rodos, dabar maloniau Vy-tauto parke.

— Laisvės alėjoj daugiau žmonių.

— Kam tie žmonės? Nekenėčiu žmonių!

— Kam žmonės? Prasiblaivytė.

Panelė Gasionytė atidžiai į jį pa-žiūrėjo:

— Prasiblaivytė? Vadinasi, tamsta apsvaigęs?

— Aš apsvaigęs noriu nusikratyti apsvaigimu, — atsakė Naubartas lyg juokais, lyg rimtai.

— Tamsta keistai kalbi.

— Yra daug keistų dalykų pasauly, panele One.

— Tas tiesa, — atsakė ji, susi-mažėjusi. — Sakysim, kad ir tamstos atsilankymas pas mane.

— Tamsta atrodo keista, kad aš užėjau? — suuko jis.

— Šiek tiek. Aš esu kai ką girdė-jusi apie tamstą.

— Žmonės daug ko prikalba, — atsakė jis nenoromis.

(a. d.)

(tąsa iš 1 pusl.)

jama visad ir visur. Lenktyniuojama neatsižvelgiant nei į sąlygas, nei į aplinkybes. Žinoma, toksai lenktyniavimas, bei išsistatymas, ten kur, koks nors darbas yra atliekamas pavienių žmonių, yra pakenčiamas, prielaitinis. Bet kuomet tame darbe bendrai dalyvauja ir kiti, kur reikalingas bendras susitarimas, ten toksai lenktyniavimas visai ne vietoje. Tokiais atvejais kitų pralenkimas, išsistatymas, užmuša ūpą, atima norą kitam aktyviai ir nuoširdžiai dalyvauti bendrame darbe. Sudaro dirvą įvairioms intrigoms nesantikai ir t. p. Tatal visuomeniniame gyvenime visai nepageidaujama, tačiau labai ir labai dažnai taip daroma.

Štai, kad ir praeitą sekmadienį, buvau Šv. Antano bažnyčioje. Gieda lietuvių choras. Jauku ir širdžiai malonu darosi, girdint kaip aidai, primenantis gimtinę, ordivoje bažnyčioje, lietuviškos giesmės.

Tik žiūrėk ir čia ta nelaima konkurencija, d'li kurios ir grožis ir harmoningas gaidos garų suderinimas, virsta kokiu tai šlykščiu chaosu. Daugiausia tai buvo pastebima «Šv. Dievo» giedant, kada viena aukšta choristė, visų priešakij atsistojus, gana stipriai, nors ne visai gražiu balsu, šaukė visai neatsižvelgdama ar jos balsas prie kitų tinka ar ne.

Nežinau, kaip tatal jai atrodė, gal ir gražu, ir garbinga. Bet klausantiems tai gero įspūdžio nesudarė. O pačiam rezultate gavosi tai, kad kiti choristai visai lovensi giedoje ir tik su ironiška šypsena dairėsi vieni į antra. Dėl to gal ir pačiame choro, nežiūrint, kad jis jau gyvuoja tretį metai, nematyti, pažangos ir nebus jos, kol choristų tarpe bus lenktyniavimas ir konkurencija.

Tai gi sakau, kad ne visi rekordai visur ir visad tinka.
Tatal kiekvienas lenktyniuotojas turėtų gerai atsimiti!

Ž. D.

PASAULYJ.

ITALIJA.

Naujas karo orlaivis.

Roma. Iš Trijesto praneša, kad ten įvykusios naujo karo orlaivio «krikštynos», kuriose dalyvavę visi karo ministerijos atstovai. Orlaivis esąs gan didelis ir gerai apginkluotas.

Kalbama apie taiką — ir galandama ginklai.

Žemės drebėjimas.

Roma. Laikraščių pranešimu, nekuriose Italijos provincijose įvyksta žemės drebėjimų, kurie kelia paniką žmonėse. Tačiau iki šiol žmonių aukų nėra. Sugriautų namų priskaitoma iki kelių dešimčių.

Areštojami anti-fašistai.

Roma. Italijos teismai vėl nuteisė 16 anti-fašistų nuo 1—4 metų kalėjimo. Beto esą dar 12 suimtų, kurių likimas irgi būsiąs toks pat.

ISPANIJA.

Laikinai paliuosuoja.

Madridas. Ispanijos valdžia laikinai paliuosuoja gen. Beranger ir jo brolių aplankyti savo seniausius draugus ir pirmą gyvenamas vietas. Po to jie vėl bus grąžinti valdžios priežiūrai.

SOV. RUSIJA.

Per manevrus žuvo daug kareivių.

Ryga. Iš Leningrado praneša, kad laike manevrų kariuomenės dalių, sudaužyta du traukiniai, kurių nelaimėje žuvo daug raudonosios armijos kareivių.

Statys mėsos fabriką.

Maskva. Laikraščiai praneša, kad

Sov. Rusija paruošusi planą kuriuo manoma pastatyti didelį mėsos apdirbimo fabriką, kuris per metus apdirbs

1.000.000 tonų mėsos padarydamas 2 400 milijonų dėžių konservų. Fabrikas busias įrengtas moderniška.

PRANCUZIJA.

Pirmoj «Atlantique» kelionė.

Paryžius. Pranešimu iš Bordo, naujas prancūzų laivas «Atlantique», šiomis dienomis pirmą kartą išpluks į Pietų Ameriką.

Naujas povandeninis laivas.

Tulonas. Šiomis dienomis nuleistas jūron naujas prancūzų povandeninis laivas «Rubys». Laivas turis ilgio 66 metr. 679 tonų įtalpos ir esąs apginkluotas 75 milimetrų patrankomis ir 6 torpedomis.

VOKIETIJA.

Vokietija kalbasi su Venecuela.

Berlinas. Tarp Vokietijos ir Venecuelos įvedamas radio telegrafo susiekimas. Kaip žinome, Venecuela yra pietų Amerikos valstybė, arba mūsų Brazilijos kaimynė. Visgi dvidešimtojo aužiaus technika gerai išbulinta, kad visame pasauly galima laisvai kalbėtis.

Vokietija susirūpinusi bedarbe.

Artinantis rudens ir žiemos laikui, Vokietija rūpinasi didėjančia bedarbe. Netrukus busias sverstomas projektas, kuriuo numatoma teikti darbų prie valdžių įmonių arba steigti bedarbiams šelpo punktus. Visur rūpesniai ir bėdos, tad kur dingio laimė?

KINIJA

Kinų—japonų karas.

Laikraščių žiniomis, kinų-japonų karas tęsiasi. Japonai užėmė visą Mandžiurija ir eina vis gilyn. Kinijos vyriausybė nors kreipėsi į Tautų Sąjungą, bet iš to skundo, turbūt, nieko neišeis.

Japonijos gyventojų ant tiek padaugėjo, kad jau netelpa savo teritorijoje, todėl ima lįsti į Kiniją ir manotai imti gyventi. Bet klausimas: ar pavyks tą įvykdyti?

AMERIKOS J. V.

Amerika ima gazoliną iš Rusijos.

Naujorkas. Iš Detroito praneša, kad šiomis dienomis iš Rusijos ateina, 18.000.000 hektolitru gazolin. Beto rusų gazolinis 122.300 hektolitru esą Kanados sandėliuose, kuri netrukus bus įvežta į Amerikos J. Valstybes.

Kulidž nestato kandidatūros.

Naujorkas. Laikraščiai praneša, kad buvęs prezidentas Kulidž ateinančioms rinkimams savo kandidatūros į J. Valstybių prezidento nestato. Ne visiems tinka ir prezidentu būti.

KITOS VALSTYBĖS.

Peru eina rinkimu agitacijos.

Lima. Laikraščiai praneša, kad artinantis rinkimams eina smarkios politinės agitacijos visoj Peru valstybėje.

Vengrijoj užgriuvo kasyklos.

Budapeštas. Praneša iš Vaco, kad ten įvykus eksplozijai vienoje kasykloje užgriovė 9 žmonės. Iš gyvų palaidota, tris jau pavyko išimti, o kiti 6 dar nesurasti.

“LIETUVIS BRAZILIJOS”

— GYVENIMO VEIDRODIS.

A. Vabalkšnis.

Vanagas.

Mareč Kirkienei nesiseka su paukščiais. Ji gera šeimininkė ir mėgsta paukščius. Tik špes pavasari saulute nuvaryti sniega, kai jau Kirkienei kieme čiauska vištukai, kvaksi antukai, gąsna žasiukai. Bet nesiseka jai, ir gana! Anais metais varnos didesnę pusę išnešėjo, pernai pasipainiojo šėskai ir žiurkės: iš mažiųjų tik kelintas liko sveikas. Šiemet iš pradžių viskas ejo gerai. Visi paukščiai gerai augo, nepasirodė nei keturkojų, nei sparnuotų grobionių. Kirkiene džiūgėsi ir skaičiavo, kiek ji pinigų išrinksianti, viską pardavus.

Vieną rytą, pusryčius virinama, Kirkiene išgirdo sodė bausių vištų kudakūnimą. Galvatrukė išlėkė su samonei rankoj, palikusi puodus, pažūrėti, kas darosi. Serbentų krūmuose ne savo balsais šaukė vištos ir vištukai, o didžiulis, juosvai raitas vanagas kapojo antra vištuka. Kirkiene pastleido su samonei piūšiko vyti, bet šis iš lėto pakilo, nusinėdamas dar papsintį vištuką. Irgai stovejo Kirkiene ir plūdo grobioni visokiais žodžiais, kuriais tik galima kolotis be baimės nusidėti. Palengvinus tuo širdį, ji grįžo virtuvėn — ir čia pamatė naują nelaimę: viralas balgė bėgti ir virtuvė pilna dvokiančių garų. Kirkiene dar kartą taip paminėjo vanagą, kad anam tikrai turėjo pasprūgti vištukas gerklėj.

Rytojau dieną Kirkiene pristatė dešimtis metų dukrelę Onutę paukščių ganyti. Su ilga rykšte Onutė sukinėjo kieme ir sode, žiūrėdama vanago. Bet tas nesirodė. Per pietus vyras labai abejojo, kad sparnuotus plėšikas ga-

litų antrą kartą grįžti, nors tokių atsitikimų yra nemaža žinoma. Pavalgę, vyras išsikirstė truputį snustelti, o Onutė įsilipo medin pavšniuoti. Kirkiene, suplovusi indus, išsinešė laukan, pavėsim, muštuvį ir, galvodama apie visokius ūkio reikalus, ramiai mūšė sviestą. Čia pat aplink ją sukinėjosi, čiankšėdami, vištukai. Visur buvo tylu ir ramu. Saulutė čirškino žeme, kad net oras iš karščio drebėjo. Kirkiene pradėjo imti snaudulys. Tik iš karto kažkas sušniokstė, kaip audros debesy, vištukai spruko į visas šalis ir prie pat Kirkienei kojų trenkė vanagas, suleisdamas nagus į senę vištą. Ta ne savo balsu sukirkė, sukirkė, Kirkiene šoko prie grobionio, apversdama muštuvį su grietine. Vanagas smarkiais sparnų smūgiais pakilo oran, nusinėdamas vištą, o Kirkiene rėkė ir šaukė, keikdama kraugėrį, ir už vištą ir už palietają grietinę. Subėgusi šeimyna pamatė balą, kurioj plaukiojo pagrobtos vištos raišos pluksnelės...

— Tai jūs čia, nevidonai, esat kalti, — šaukė Kirkiene, bardama šeimyną. — Kad tik dropsot pavalgę žinot, o negalit dirstelt į kiemą!

— Kad, mama, tu čia pati sėdėjai, — atsilpė vyras sūnus Juozas, — tai kodėl nenuvijai vanago?

— Pati sėdėjai! — pamėgdžiojo sūnų Kirkiene. — kai duosiu aš tau per makučelį, tai tu žinosi — pati sėdėjai! O kam aš tave auginau? Kad tu po pietų knarktum ant viso kaimo?

Vos susilaikydamas iš juokų, Juozas pasitraukė šalin, nenorėdamas labiau pykdinti motinos. Tačiau visjems

vis dėjo buvo keista, kad vanagas atsilankė ir antrą dieną.

— Klausyk, motin, — tarė priėjęs senis Kirkys, — paukščiai jau dideli, kai tik metas vežti parduoti. Kam laukti, kol nelabasis plėšikas juos išterios? Tad poryt ir drožiam į turgų.

— Ką darysi, reikės vežti, — atsakė, kiek nurimusi, Kirkiene. — Buvau dar norėjus kiek pauginti, bet matau, kad negalina.

Ir abu šeimininkai sutarė poryt braukti turgun. Tačiau vanagas, matyt, išgirdo jų kalbą. Supratęs, kad nelgai jam teks vėjintis Kirkienei skaniais paukščiais, jis pavakare nušniokė dar du anūkius ir vieną žasiuką. Kirkiene verkė pykčio asaromis, bet nieko negalėjo padaryti.

— Čia, turbūt, tikrai, bus ne vanagas, o velnias, — tarė vakarienėjant Juozas. Rytoj visą dieną aš būsiu namie su šautuvu; nejaugi nepavyks grobionies nugalabinti?

Su šautuvu rankose, kaip tikras kareivis sargyboj, vaikėjo po kiemą Juozas ir laukė. Pakėlęs galvą, jis nuolat dairėsi padangėse, ar nepamats atsikrendančio grobionio. Bet dangus buvo dykas — nei vienas juodas taškelis neplaukė aukštojoj mėlynėj. Artojų pietūs. Iš lauko jau parėjo darbininkai ir juokėsi iš Juozo, kad jis noris pašauti vanago šešėlį. Vienas net patarė Juozui nelaukti vanago kieme, o kinkyti arklus ir važiuoti jo ieškoti į mišką... Jis pats apsiimas nėt Juožą pavežėti. Kitas, išmetęs viršūn kepurę, šaukė:

— Juozai, Juozai! žiūrėk — vanagas! Šauk!

Kirkiene pašaukė valgyti pietų. Ir Juozas norėjo eiti, bet dar kartą žvilgtelėjęs viršūn, pamatė iš rytų pu-

sės skrendantį didelį aukštumoj vanagą. Liepęs visiems sėdėti trobon, kad nekliudytų, Juozas, atsistojęs prie medžio, sekė vanagą. Šis lėkė iš lėto neplasnodamas sparnais ir sukdamas didelius ratus. Tikrai, tai buvo milžiniškas paukštis! Jo plėčiai išskėsti sparnai buvo panašūs į lėktuvą, tik kad nebuvo girdėti motoro užimo. Ilgai suko jis ratą ties Kirkių ūkiu — bet ne puolė. Po kiek laiko, lyg ką sugalvojęs, jis suplojo sparnais ir nulėkė tiesiai į vakarus, greitai dingdamas į akių. Juozas išsikeikė, vanagai išnyškė.

— Ėe, tai tu manai jį apgauti? — vėl juokėsi iš Juozo pavalgę darbininkai. — Jis nėra toks kvailas tūpti tau ant šautuvo!

Skubiiai pavalgęs pietų, Juozas vėl sukinėjosi kieme, tikėdamasis, kad vanagas dar pasirodys. Saulė iš pietų jau pakrypo į vakarus, bet kraugėrio nebuvo. Kirkiene, išeidama iš klėties, pabėrė viščiukams saują grūdų. Šie bematant subėgo ir skubėdami lesė. Tą akimirksnį, kaip žaibas iš dangaus trenkė į viščių pulką vanagas. Juozas krūptelėjo, kilstelėjo šautuvą ir drioskė į vanagą. Dūmams išsklidžius prie klėties gulėjo penki Juozo nušauti vištukai, o vanagas buvo jau aukštai, lėkė miško link, nešdamasis porą gaidelių.

— Tikras velnias! — keikėsi Juozas. Iš motinos jis vos negavo mušti. Šeimyna, išgirdusi, kas atsitiko, pilvus susiėmus, juokėsi iš Juozo šaulio. Anksti rytą Kirkiai išvežė paukščius parduoti. Vanagas daugiau nepasirodė!

— M. R. —

SPAUDA -- MŪSŲ GALYBĖ.

LIETUVIAI BRAZILIJOJ.

Ką rašo mūsų korespondentas iš Santos.

Santose ant „Moro São Bento“ gyvena daug lietuvių, todėl šio miesto daly dažnai išgirsti lietuvių kalbą.

Labai negerai, kad čis gyvenantieji lietuviai kartais girtuokliauja ir net mušasi. — Panašiai elgdami, žemina savo ir bendrai lietuvių vardą svetimų akyse.

Laikas būtų šis biaurus palinkimas mesti ir vietoje naudojamų degtinę reisu, užsisakyti lietuvišką laikraštį. Laikraštėje daug daugiau naudotų negu degtinėje ir jis bus daug pigesnis.

* * *

Santose kaip ir pirmiau bedarbių yra, tačiau lietuvių bedarbių skaičius sumažėjęs.

Keletas lietuvių darbininkų, sumokėjo artį po 100\$000 gavo darbą kompanijoj Docas, bet gavę darbą neilgai tedirbo. Vos spėjus padirbti kitiems tik apie 1/2 dienos kartu su pinigų paėmusiu „mistradorium“, įsipirkusieji darbininkai tapo paliausuoti.

Šis faktas rodo, kad nereik bereikalo mėtyti pinigų, nes už pinigus darbo nenupirksi.

Fazenda Sitio Grande.

Čia dirba apie 3 lietuviai. Nesenai dirbo 5, bet 2 išėjo.

Bendrai šioj fazendoj lietuvių darbininkų skaičius nepastovus, nes mažai kas ilgesnį laiką joje išbūva.

Nors maistas čia kaip dėl fazendų labai geras ir darbas neapersunkus, vienok darbininkas ilgai pabūti negali tik iš pusės blogo vyresniojo — fajoriaus.

Naujai priimtiems darbininkams fajorius neleidžia gyventi fazendos barake, apgyvendina gi savo nuosavuose barakuose, o už tai išskaito po 15 mil-reisų mėnesiui. Iš nemokančių kalbos lietuvių, kurie negali pasiskusti pažįtam fazendieriumi išskaito už baržką kiek jis nori.

Iš manes už išbūtas jo barake 35 dienas, išskaitė už 2 mėnesiui.

Beto fajorius pardavinėję tabaką po 6.500 reisu 1/2 kilo. Šis tabakas Santose kainuoja 3.000 reisu 1/2 kilo. Taip-gi nupirkęs ką nors pusdykielį iš darbininkų, kitiems siūlo pirkti prašydams daug kartų brangiau, arba paręs loterijos bilietus ir įkainavęs daiktą nevertai, darbininkams siūlo juos imti.

Nepirkus pas jį tabako, kito kokio nors siūlomo daikto, neėmus loterijos bileto, ir bendrai nesiduodant jam išnaudoti, jis pyksta ir dažnai koliaja.

Alijošius.

Tamošius Bekepuris.

(tąsa)

II.

O Tamošius vyras rimtas: Jis nemėgsta žodžiais imtis. Kam trankytis čia po svieta, Kad Elzbieta, tai Elzbieta... Gaila, žinoma Onytės: Ją paims dabar kas kitas. Sekmadienį žmon s sakė. Visas pulkas paskui sekė. Mūs Tamošiui širdį skauda, Tartum gaila, tartum griaudu, Bet tiek to, ką bedarysi, Pėsčias raito nepavysi. Jei taip reikalas pavirto, — Tai, matyt, taip buvo skirta...

III.

O tetulė pajaunėjo... Kiauras dienas bėginėja Nuo Tamošiaus pas Elzbieta, Nuo Elzbietos pas Tamošių; Moko, kaip gyvent ant svieta,

L. Žvaigždutė. VILNIUS.

Niūrus ir nuliūdes toli pasilikęs Prislėgtas vargo naštos svetimųjų Jis nedraugingą jų žvilgsnį sutikęs Vien laukia sugrįžtant savųjų.

Senasis bokštas ten liūdi, Kad vytiš šiandien jį apleido, Kad priešas — aras atplūdęs Piktuosius nagus jo širdin suleido.

Kad trispalvė mūsų veliava Bokšte plevėsuoti nustojo... Ten broliai praeitį atmuinę Vien ilgėsio dainas dainuoja.

Neliūdėki, Vilniau! Tave atvaduos Budėjanti tavo vaikai... Kalnė trispalvė gražiai plevėsuos, Piktieji vėl išbėgios arai...

Vienu žodžiu šis fajorius nori, kad sunkiaai uždirbti darbiniko pinigai, liktų jam.

Pats fazendos ponas matomai labai geras žmogus, bet apie elgėsi fajoriaus, tur būt, nežino.

Reikia manyti, kad ponas apie panašų elgėsi fajoriaus žinotų, jam taip elgtis su darbininkais neleistų.

Naujų darbininkų po kiek priimnėja.

K. Gruzdas.

Lietuviai filmose.

Pereitą savaitę Bom Retire, viename kinė ejo veikalas, kuriame artistų tarpe buvo ir keletas lietuvių.

Taipat kinė «Santa Helenos» name mokosi keletas artistų lietuvių, kurie netrukus pasirodys ekrane.

Ateity gal sulauksime ir garsių kino artistų? Nes lietuviui reikia tik pasiryžimo ir darbo.

Koresp.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Savatės apžvalga.

Pereitos savaitės bėgy jokių ypatingų įvykių nebuvo. Nors žmonėse ejo gandai, kad atsಿದarys naujų darbų «Laitėj», bet visai nebuvo. Tiesa, kelios mažesnės įmonės nors priėmė po kelis darbininkus, bet didesniosios vis po keletą atleido. Brazilijos laikraščiai apie darbus visai neužsimena...

Prie gyvenimo juos ruošia: „Pamatysite, vaikeliai, Kas iš jūs išeiti gali... Kaip karveliai sau burkuosit Ir tetulę minavosit. Jei ne tas prakeiktas Mikas, — Laimė būt senai įvykus... Tai vaziuokit, Tamošėli, Jūs greičiau pas kunigėli... — „Eik, tetule, duok pakajų, — Tai čia striokas jau, ar ką jau“...

IV.

Neskubėdamas Tamošius Su Elzbieta vestis ruošės... Viskas, rodos, puikiai vyko... Bet nežinot jis dar Miko! Šitoks dėdė — tikras plienas, — Nukariaus jis pulką vienas. Niekas taip dar nekariavo: Viską pastatys ant savo. Ką jūs manot? Vai, Dievuli, Nusileisti prieš tetulę, Kad iš juoko valsčius kauktų? O kad jis kur nesulauktų! Trenkė kumšču taip į stalą, Kad Tamošius net nubalo.

V.

„Kas čia tau toksai do karštis, Ko tau prie Elzbietos veržtis? Neklausyk ką senė stena;

Émus vykdyti nepalankų svetimšaliams dekreta, daug svetimšalių prisėis apleisti miestą ir atsidurti kavos bei cukrinių nendrių plantacijose. Nors pastarose gyvenimas visai blogas, bet kitos išeities nebus, nes Brazilijos vyriausybė pamatė, kad veik visi svetimšaliai žemės darbui geriau tinka negu vietiniai. O beto, kiekviena šalis saviems bus palankesnė negu svetimšaliams.

Susitarė kavos eksportininkai.

Rio. Laikraščiai praneša, kad šiomis dienomis visi Brazilijos kavos eksportininkai galutiniai susitarė. Susitarimas turės tos svarbos, kad busią išvengta konkurencijos ir galima busią kavos eksportą geriau sutvarkyti. Iki šiol kavos eksportas buvęs gan paires ir nepastovios kainos daug žalos atnešė vyriausybei.

Įveš kviečių.

Rio. Netrukus bus įvežtas iš Amerikos J. Valst. kviečių nemažas kiekis, kuris ankščiau buvo sumainytas į kavą. Beto Brazilijos vyriausybė mano ir dar su kitomis valstybėmis tokiu «mainų» daryti.

Lakūnų laidotuvės.

Rio. Pereitą penktadienį įvyko laidotuvės žuvusių lėktuvo katastrofoj lakūnų Miguel Chaves ir Max Besoner. Laidotuvėse dalyvavo daugelis žuvusiųjų draugų ir tūkstantinė žmonių minia.

Vaziuoja interioran.

S. Paulo. Darbo Departamentas kasdien išduoda po kelis šimtus dykai gelžkelio bilietų bedarbiams vaziuoti į provinciją. Nors pėkliškai bloga provincijoj, bet vis geriau negu S. Pauly be darbo ir duonos kasnio.

Išvežta vaisių už 29.126.462 mil-reisų.

Rio. Per šių metų laikorarpį iš Brazilijos užsieniu išvežta vaisių už 29 426.462\$. Ši skaitlinė žymiai prašoko kitų metų eksportą tame pačiame laikotarpy.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

Juokai.

Eik pėsčiai..

Čigonas joja raitas, pagavo už karklo blusą ir ją mesdamas sako: — Ot blaurybe, nenorėjai raita joti, tai dabar eik sau pėsčiai...

Žmona (vyrui): Ką tu darytam, jeigu aš numirčiau?

Vyras: Tą pat, ką ir tu. Žmona: Ot, nedorėlis! Aš taip ir maniau!

Rūpestinga.

— Ach, ačiū Dievui, pagaliau tu atėjai?! Aš taip buvau susirūpinusi... — tarė panelė savo sužieduotiniam. — Ko gi taip rūpinaisi, mieloj? — Kalbėjo, kad koks tai glušas nuo tilto į Nemuną nukritęs.

— Vakar aš sutikau tamstos draugę, sveikinau, bet ji manęs nepastebėjo. — Taip, taip, ji man sakė.

Literatūros mėgėjas.

— Sakyt, kur čia randasi skundų knyga? — Atsiprašau, ar tamsta kuo nepatenkintas? — Ne. Aš tik norėjau ką nors įdomaus pasiskaityti, kol traukinys rteis.

Direktorius.

— Tamsta nori, kad priimčiau pasave mašininkę? O kiek raidžių per minutę parašai? — Devyniasdešimts, ponas direktoriau. — Hm! Netinki. Taip daug aš nesuskubsiu jum padiktuoti.

Nepatenkiatas.

(Įvykis virtuvėje). Zosė: — Tu neturi priežasties ant manęs pykti: nes atdaviau tau savo širdį. Baltus: — Taip. O vakar Petrusui atdavei visą veršio pilvą.

Mūsų vaikai.

Jonukas. Tėte, ar tu dar nori saldainių. Tėvas: — Ne! Jau nebenoriu. Jonukas: — Dabar tu, tėte užduok man tokį pat klausimą.

Nėr teisybės ant šio svieta. O, be to, dar tas Klimukas... Kad jam sprandą kur nusukus! Ir Tamošiui galva sukus Ir akis apraukė rūkas

Prilipo liepto galą.

I.

Ak, Tamošiau, negerai tai. Tu mainai panas per greitai. Tai tau Ona, tai Elzbieta... O rytoj širdyje vieta Ras gal kokia Marijona. Mums tai baisiai nemalonu. Tu rimtesnis būk, Tamošiau, Ir nevalgink Alijošiaus. Jei vėdi, tai vesk kuria nors, Kepki, kol ugnis kūrenas. Laiko mums mažai belieka, — Taip liksi visai be nieko. Na, tai Oną ar Elzbieta? Tark nors kartą žodį kietą, O tenai tai jau žinosim, — Kaip ir ką daryti reikia... Štai ir dėdė tave peikia: (b. d.)

“LIETUVIS BRAZILIJOJ” — ISEIVIO DRAUGAS.

Ji tik tavo namą tepa... Kad nebūt čia jos nė kvapoj! Vakar aš, pardavęs grūdus Del tavęs pragėriau pūdą Pas Leibuką su Garborium. Mes tave apvedint norim, Tik nebūk toksai iširęs... Ona dar biskutį spirias, Bet tėvai, priversti gali: Negi eis prieš tėvo valią. Apie Oną dabar sukus Kaž koks pienburnis Klimukas. Bet jis plikas, kaip tilvikas — Neisdegs šis jų dalykas. Mes abudu su Garborium. Oną tau paskirti norim. Tik žiūrėk, nebūk tu bulius, — Neklausyk kvailios tetulės. „Ei, dėduli, duok pakajų. Tai jau vėl pradėt, ar ką jau“

VI.

Ir gyvenk dabar ant svieta. Šitas Oną, tas Elzbieta... Mūs Tamošiui galva sukus Ir akis apraukė rūkas. Šypsos palubės nušvitę, Tartum mato jis Onytę, Tartum vėl Elzbieta ramos, Tartum sukus kažkoks ratas. Ir surask dabar teisybę! Tampo žmogų įsikibę. Šitas Oną, tas Elzbieta, —

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

J. Ambrazevičius, S. Aršauskas, A. Ardzevičius, S. Aleksandrovič, S. Avižius, K. Bagdonas, V. Bišys, V. Baisis, S. Butimaitė, A. Černiauskas, V. Citvaras, A. Dukavičius, P. Daugirdas, P. Diržys, O. Davolytė, P. Genys, Z. Gutauskaitė, J. Garlo, M. Gaulia, R. Gudonytė, P. Gailius, J. Gavėnė, J. Jansas, J. Jasiūnas, P. Janulytė, A. Knoras, S. Krogert, A. Kašėlinas, V. Kazlauskas, K. Laucienė, K. Laucius, K. Liskauska, S. Liškus, J. Magyla, J. Mickus, A. Meškauskaitė, K. Musteikis, M. Marcionis, A. Nagrockis, K. Pukis, T. Pukenytė, A. Rainytė, J. Radkovič, P. Rinkevičius, E. Ratkutė (svarbus), O. Serbentaitė, B. Srtankauskas, K. Ši-

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

J. Matusevičiui. Laikraštis siųsime. Iki metų galo kainuoja 3\$ J. Butauskui. Adresą pakeičiame.

R. Kymantui. Prisiųstus dalykėlius prie progos sunaudosime. Knų skaitymui redakcija neturi.

K. Gruzdui. Laikraštis siųsime. Rašinėkite daugiau.

P. Ramanauskui. Redakcijoje buvo laiškas kitam Ramanauskui.

leikis, R. Šiančiutytė, N. Šukeviš, K. Šmitur, S. Tervydis, P. Viliniene, S. Vinkauskas, M. Valėnkaitė, V. Valantinas, L. Veičekauskas, B. Zautra, P. Žilinskas, D. Žindulytė.

BRANGŪS SKAITYTOJAI!

Juk Tamstoms bus ilgu ir nuobodu be laikraščio? Liuslaikiu neturėsit ką veikti. Tamstos mėgstate knygas ir laikraščius?

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ norėtų ir toliau lankyti Tamstas. Bet tai priklauso nuo Tamstų. Jei ji kviesite: t. y. atnaujinsite prenumeratą. Todėl nieko nelaukdami sėskit prie stalo ir rašykite mums laiškelį ir atnaujinkit prenumeratą, kuri iki metų galo kainuoja tik 6\$000. Tad neatidėliodamas siųsk 6\$000. Prie progos ir kaimynų paragink užsiprenumeruoti.

ADRESAS:

„Lietuvis Brazilijoje“ Administracijai, Caixa postal, 1764. São Paulo

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n. 103) São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salos 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

lites	1\$700
Prancūzų frankas	\$650
Vok. markė	3 \$850
Ital. lira	\$850
Do'ris	16\$200
Čiugvajaus pezas	7\$400
Argentinos pezas	4\$500
Anglų svaras	69\$500
enkų	1\$800

Rusiska pirtis

rus Tenente Penna 29. (Bom Retiro) yra vonios, numeriai ir berdra ir tik po 2 mlr.

NAUJAI PATOBULINTA!

ŠIOKIADIENIAIS atidara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

ŠVENTADIENIAIS nuo 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priminė lietuvius savo raštineje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salos 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priminė šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Andrea Do. ADVOKATAS

ir prisiekęs vertėjas.

Rua Direita 6, aukštas 3, salė 12 ir 12-a. Tel. 2-3116. Kontora atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Parsiduoda sklypai Villoj Armanda ir kitur. Taip pat parsiduoda pastatyti namai išsinokėjimui.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoje. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. I. provinciją išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reišų pašto išlaidoms.

Adresas: D. Beividas, caixa postal 1164, S. Paulo.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIAM IR DEPOZITAM NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salos 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Beto priim kasdien nuo 6½ — 8 val. vok. vaistinėje „Imperial“ rua da Mooca 442,

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Efigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218.

IVAIPENYBĖS.

Pašto ženklų sukaktuvės.

Ateinančiais metais sueina lygiai tias metų, kaip buvo išraštas pašto ženklas. O išrado pašto ženklą viena jsi alyėjusi porėlė.

1832 metais vienas Anglijos pirklys, gyvendamas viešbuty, ties Londonu, pastebėjo, kad viešbutio tarnaitė dažnai rašo laiškus savo sužadėtinui, nors už laišku pristatymą anais laikais reikėdavo brangiai mokėti. Pasirodė, kad įsimylėjusi parėlė rado praktišką būdą toms išlaidoms išvengti. Jėdu susitarė voko kampe statyti atatiukamus ženklus, kurie reikė viena ir kitą dalyką. Kada pasiuntinys atnešėdavo merginai laiška, ši pasižiūrėdavo į ženklus voko kampe, sužinodavo, kaip gyvoja jos sužadėtinis ir laišku gražindavo pasiuntiniui, pareikšdama, kad neturi pinigų apmokėjimui už laiško atnešima!

Šita kombinacija padavė pirklui mintį įvesti laišku apmokėjimą mažais popieriniais ženklėliais, kurie būtų lipinami voko kampe. Taip tad atsirado pašto ženklas, už kurį reikia mokėti iš anksto, tuo tarpu kaip ankščiau už laiško prisiuntimą turėdavo mokėti laiška-nešiu ne laiško siuntėjas, bet gavėjas.

Kiek žmonių perskrido per Atlantą.

Atlanto vandenyną iki šiol perskrido 32 lėktuvai su 96 lakūnais. Šiaurinę Atlanto dalį iš Europos į Ameriką perskrido 6 lėktuvai su 17 lakūnų ir iš Amerikos į Europą — 11 lėktuvų su 29 lakūnais. 4 lėktuvai su 9 lakūnais žuvo kely ir 20 lėktuvų su 56 žmonėmis perskristi Atlantą nepavyko ir jie turėjo grįžti atgal.

Pietinę Atlanto dalį iš Europos į Pietų Ameriką iki šiol perskrido 19 lėktuvų su 50 lakūnų. 3 lėktuvai su 7 lakūnais žuvo bemėginant perskristi ir du lėktuvai su 6 lakūnais priversti buvo keliuonę nutraukti.

Be to, Atlantą 12 kartų perskrido orlaiviai, kuriais iš viso iš Europos į Ameriką ir atgal pervežta 614 žmonių.

Vyrai — atsiskyrėliai.

Anglijoje, netoli Coventry miesto, yra savotiška vyrų — atsiskyrėlių kolonija. Joj gyvena 320 vyrų, pasižymintų nepaprasta neapykanta moterims. Visi tos kolonijos gyventojai yra nelaimingos meilės aukos arba nusivylę šeimyniniame gyvenime. Tai daugumo finansininkai, diplomatai arba valdininkai, kurių gyvenimas suiro dėl moterų kaltės.

Šitie moterų priešai turi savo draugiją, pagal kurios įstatus kolonijoje niekas neturi teisės įstarti žodį „moteris“. Moterims jėjimas kolonijon draudžiamas; visus, ors ir moteriškus darbus atlieka parys vyrai.

Australija rojus merginoms.

Kaip rodo šiemot padarytoji statistika, Australijoje yra apie pusseptinto milijono gyventojų. Iš to skaičiaus vyrų yra 120,000 daugiau, negu moterų, nors mergaičių kasmet gema keliais tūkstančiais daugiau.

Šita aplinkybė suteikia Australijos merginoms daugiau galimumo ištekėti. Ir iš tikrųjų senmergių Australijoje yra mažiau, negu kuriame kitame krašte.

Penki vyrai prieš vieną tigra.

Ties fortu Purandah, Indijoje, neseniai įvyko atkakli kova tarp penkių indusų ir vieno tigro.

Paryčėiui prieš saulei užtekant, kelios indusų moterys išėjo į pamėlytą parsinešti vandens. Staiga iš tankumyno iššoko didelis tigras ir puolė greita besiganančius jaucius. Moterims pakėlus riksmą, atbėgo du dirbė laukuose indusai. Jie puolė tigra nuogomis rankomis, bet buvo tuojau sudraskyti. Pačiu kritingu momentu atbėgo dar trys indusai, iš kurių vienas turėjo kirvį ir du buvo apsiginklavę lazdomis. Bendromis pajėgomis indusams pavyko tigra nugalėti; turėjęs kirvį vyras perskriodė jam galvą.

Be ir drąsūs kovotojai smarkiai nukentėjo nuo tigro nagų ir turėjo būti nugabenti į ligoninę.

PASTABĖLĖS.

«L. A. Br.» savo 38 nr. kronikoje pažymi, kad prie laikraščio steigiamameno sekcija „...kurioj dalyvaus pasižymėję kino filmų artistai“... (?)

Ištikro juokingai atrodo, nes lietuvių „pasižymėjusių“ dar nėra, nes, rodos, nekurię vieną kartą filmoj dar pasirodė, o kurie žada dalyvauti mēno sekcijoje — nėra nie karto rodesis. Tad iš kur čia „pasižymėję“. Nebent sekcija kviesis Tom Mix, ar kokį kitą pasaulinį artistą?

Tad kam taip smarkiai „afišuotis“?

p.ė.

Visuomenės dėmesiui.

«Lietuviai Braz.» redakcija praneša visuomenės žiniai, kad norint įdėti laikraštį by kokį pranešimą, ar skelbimėlį — reikia jį įteikti ar prisiųsti redakcijon ne vėliau iki trečiadienio, nes priešingu atveju — vėliau nebus galima laikraštį talpinti. Viena redakcijai sudaro daug keblumų — antra tai, kad gali nebūti vietos laikraštį.

Taipat būtų pageidautina, kad ir korespondentai to prisilaikytų, nes suvėluotos korespondencijos netalpinamos.

Redakcija.

PRANEŠIMAI.

Velionies Afanasijaus Ivanovo, mirusio š. m. rugsėjo mėn. 18 d. giminės ir pažįstami prašome atsiliepti ir nurodyti savo antrašus Konsulatui.

Liet. Konsulatas.

Lietuvos Konsulatas São Paulo prašo.

1) Anastasiją Varnaitę-Kropienę iš Rokiškiu nurodyti savo tikrą adresą arba užėiti asmeniškai Konsulatan.

Lietuvos Konsulatas.

Šiuo turime pranešti skaitančiosios visuomenės žiniai, kad Villa Anastacio Dr. J. Basanavičiaus vardu lietuvių pradžios mokyklos knygynas dviems savaitėms uždaromas. Paėmusius iš knygyno skaityti knygas maloniai prašome gražinti.

A MOBILIADORA S. CAETANO

S. Paulo, Rua S. Caetano, 112. Telef. 4-3161.

Paldai, matracai ir kilimai. Urėu ir pavieniu, įvairių rūšių baldų komplektai

GELEZINĖS LOVOS.

Parduodama lengvomis sąlygomis išsimokėjimui. Pigiau negu kitur. Užėikite persitikrinti.

SAMUEL GOLDBERG, CUOCO.

Kalba lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Du metų patyrimo

parodė, kad «Lietuviai Brazilioje».

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilioje ir visoje Pietų Amerikoje.
2. Yra tautinės minties lietuvių išėivų Brazilioje žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilioje reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilioje judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodėlis.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilioje ir visoje Pietų Amerikoje, nes metams kaštuoja tik 10 milreisu, pusei 6 mlr. 3 mėn 4 milreisai, Lietuvon ir užsieniuosna 2 doleriai metams.

Brangūs skaitytojai!

Ar Tamstai negaila būtų skirtis su savo draugu — «Lietuviai Brazilioje» laikraščiu? Mums, «L. Braz.» leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos priveris mus tai padaryti, jeigu ne sulauksime iš Tamstos atsilyginimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taiği tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk, Tamsta, prie stalo ir rašyk mums maręą gromatėle.

Adresas: «LIETUVIS BRAZILIJOS», caixa postal 1764, São Paulo

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS. Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS

IŠ SANTOS Į EUROPA

Eube'e — C. R. 2 Spalių.
L'Atlantique — S. A. 10 Spalių.
Kerguelen — C. R. 7 Spalių.
Massilia — S. A. 28 Spalių.
Jamaique — C. R. 28 Spalių.
Formose — C. R. 8 Lapkričio.

Groix — C. R. 11 Spalių.
L'Atlantique — S. A. 19 Spalių.
Kerguelen — C. R. 28 Spalių.
Massilia — S. A. 6 Lapkričio.
Jamaique — C. R. 18 Lapkričio.

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

Įriūs knygas į kietus apdarus ir naujai pertvarkus knygyną, nuo 19 d. spalių mėn. š. m. knygos vėl bus duodamos skaityti ankščiau nustatyta tvarka.

Prie mokyklos esanti skaitykla atdara antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Mokyklos V-ba.

Spalių 4 d. 2 v. p.p. Casa Verde rajone įvyksta sporto sąjungos «Lithuania» rungtynės su brazilu klubu, «A. A. Casa Verde».

Bondė iš Largo São Bento 55 iki Av. Casa verde. Sportininkai renkasi pas P. Jurgutį 12½ val. p. p.

Valdyba.

LAIVU IŠĖJIMAS I EUROPA.

Siqueira Campos 12 Spalių
Ruy Barbosa — 27 " "
ASTRIDA — 28 " "
Kainos pigios.

Siunčiame pinigus Lietuvon ir į kitas pasaulio šalis apmokėdami vietiniam pašte doleriais ar kita valiuta, kaip nori siuntėjas. Perkame ir parduodame įvairią valiutą

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europa ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Įkurta 1900 m.

